

AJUNTAMENT DE LA VILA DE MASQUEFA

Carrer Major, 93
08783 MASQUEFA (Anoia)

NIF: P0811800B

Tel. 93 772 50 30 Fax: 93 772 53 11
Correu electrònic: masquefa@diba.es
www.masquefa.org

SANTA MARIA DE PALAU (Can Bonastre de santa Magdalena ?)

Can Bonastre de Santa Magdalena es una masia de datació incerta i molt antiga, segons l'estudi de recerca efectuat per els professors de la Universitat de Barcelona Raimon Soler Becerro i Francesc Valls Junyent entre els anys 2003 i 2004 sobre les memòries de Josep Bonastre de Santa Magdalena, recollides en el seu treball " Les memòries del dissortat Josep Bonastre de Santa Magdalena, pagès de Masquefa (1787-1815)" publicat a Miscellanea Aqualatensia, afirmen amb força seguretat que l'indret on avui s'alça la masia de Can Bonastre de Santa Magdalena, al voltant de l'any 1000, ja estava poblat i les terres de l'entorn ja eren objecte de conreu estable. En el mateix treball aporten cites de diferent documents que així ho acrediten i als quals fem esmena a continuació.

El document més antic en el qual apareix un Bonastre com a propietari del mas, es de l'any 1544. Es tracta d'una confessió feta per ell i la seva muller Joana Matha, pubilla del Mas Salelles (nom amb que es coneixia antigament Can Bonastre de Santa Magdalena), en el capbreu del monestir de Sant Cugat de totes les terres que tenien en el terme de Masquefa (1). La família Bonastre va succeir-se generació rere generació com a titular d'aquest patrimoni des de el S. XV i durant gairebé cinc segles.

Aquest capbreu, però no es pas ni de bon tros el document més antic que fa referència al mas. La documentació més antiga conservada a la mateixa masia de Can Bonastre de Santa Magdalena és de l'any 1398. Aquell any Romeu March, del terme de Piera, va vendre a Barthomeu Salelles de Santa Maria Magdalena de Palau una peça de terra d'una superfície de 14 jornals de llauró de mules coneguda amb el nom de " la vinya d'en Gilibert " (2). Aquesta operació es significativa per què s'esmenta explícitament el conreu de vinya en aquestes terres i per que per primera vegada consta documentada la família Salelles com a posseïdora del mas.

Aquest cognom va servir per designar l'heretat durant diverses centúries, fins i tot molt després que la família Bonastre hagués entrat a regir-ne els destins. Així, encara al principi del segle XVIII, l'actual masia de can Bonastre de santa Magdalena, era coneguda com Mas Salelles.

Altres teories mantenen que el Mas de Can Bonastre data de molt més enrera. L'historiador Mossèn Josep Mas i Domènech, creu que una antiga capella dedicada a Santa Magdalena, existia molt abans en l'heretat de Can Bonastre.

La primera referència documental que és te d'aquesta església segons Mossèn Josep Mas, és de l'any 1037. Es tracta d'un empenyorament de diverses propietats situades al comtat de Barcelona, en el terme de Masquefa on delimiten amb terra de Santa Maria de Palau (3), Mossèn Mas ens adverteix de la confusió que provoca que en aquella època es fes servir el nom de Maria per referir-se a Santa Magdalena, raó per la qual ell pensa que correspon a la capella de Santa Maria Magdalena.

L'església de Santa Maria Magdalena de Palau continua apareixent en la documentació dels segles XII, XIII i XIV. Segons Mossèn Mas, durant els segles XVI i XVIII aquesta església encara subsistí oberta al culte. Tanmateix, l'any 1728 ja consta com un edifici enrunat.(4)

Cal destacar que el topònim "Palau", segons l'historiador Pierre Bonassie servia a l'època per designar antics edificis públics, centre d'unitats d'explotació de domini públic de l'època del Baix Imperi Romà, aquesta teoria ens fa pensar en que podria haver existit un poblament fins i tot molt anterior a l'any 1000.

Xavier Pérez Fornés

Notes bibliogràfiques:

- (1) . Segons el treball de recerca de Raimon Soler i Francesc Valls " **Les memòries del dissortat Josep Bonastre de Santa Magdalena, pagès de Masquefa (1787-1815)**", aquest document es troba a Arxiu de la corona d'Aragó, Fons Monacals procedents d'Hisenda, sig 1394,f.36.

**AJUNTAMENT DE LA
VILA DE MASQUEFA**

Carrer Major, 93
08783 MASQUEFA (Anoia)

NIF: P0811800B

Tel. 93 772 50 30 Fax: 93 772 53 11
Correu electrònic: masquefa@diba.es
www.masquefa.org

- (2) Segons el treball de recerca de Raimon Soler i Francesc Valls “ **Les memòries del dissortat Josep Bonastre de Santa Magdalena, pagès de Masquefa (1787-1815)**”, aquest document es troba a l'Arxiu Patrimonial de Can Bonastre de Santa Magdalena, doc 66.

- (3) Segons el treball de recerca de Raimon Soler i Francesc Valls “ **Les memòries del dissortat Josep Bonastre de Santa Magdalena, pagès de Masquefa (1787-1815)** ”, aquest document es troba a l'Arxiu de la Corona d'Aragó, escriptura número 21 de Ramon Berenguer I.

- (4) Segons el treball de recerca de Raimon Soler i Francesc Valls “ **Les memòries del dissortat Josep Bonastre de Santa Magdalena, pagès de Masquefa (1787-1815)**”, aquest document es troba a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona-Casa Ardiaca, Fitxes de mossèn Mas i Domènech, Vol. XIV, f. 106-108.